

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут філології

кафедра германської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
(ПІБ)
« 04 » 09 20 18 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретичний курс (німецька мова)

для студентів

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої програми 035.04.01 Мова і література (англійська)
спеціалізації 035.04 Германські мови і літератури
(переклад включно)

Київ – 2018

Розробники:

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Шапочкіна Ольга Володимирівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від 30.08.2018 р. № 1

Завідувач кафедри *[підпис]* (І.Р. Буніятова)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої професійної програми (керівником проектної групи) 035.04.01 Мова і література (англійська)
(назва освітньої програми)

31.08.2018 р.

Гарант освітньої професійної програми

(керівник проектної групи) *[підпис]* (*В.В. Якуба*)

Робочу програму перевірено

03.09.2018 р.

Заступник директора *[підпис]* (*Засяк ІІ*)

Пролонговано

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання		
	денна		заочна
Вид дисципліни	вибіркова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	німецька		
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120		
Курс	3		
Семестр	5	6	
Кількість змістових модулів з розподілом:	2		
Обсяг кредитів	2	2	
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	
Аудиторні	32	32	
Модульний контроль	4	4	
Самостійна робота	24	24	
Форма семестрового контролю		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

сформувати систему знань студентів з теоретичної питань граматики німецької мови та ознайомити їх з ключовими поняттями, термінами; забезпечити засвоєння студентами системи знань з теоретичної граматики німецької мови як другої іноземної.

Завдання:

Курс передбачає розвивати у студентів компетентності спеціальності, а саме:

- філологічна (розвиток мовних знань, лінгво-комунікативних умінь; інформаційна обізнаність лінгвістичної проблематики; здатність описати коло об'єктів та процесів, ця здатність повинна ґрунтуватися знанні та розумінні кола філологічних теорій та тем; здатність аналізувати філологічні явища (лінгвістичні) з точки зору фундаментальних філологічних принципів і знань, а також на основі відповідних загальнонаукових методів);
- мовна - *лексична* компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, стилістичної характеристики, системи форм слова, словотворчої структури і можливості сполучення, функції

в реченні, способів словотвору, лексичної полісемії, лексичної антонімії, лексико-семантичного поля, особливостей фразеології тощо. До *граматичної* компетенції відносимо: розвиток у студентів граматичних навичок, систематизація та поглиблення знань з нормативної граматики з елементами їх теоретичного осмислення, викладання та практичного застосування. Складниками *фонетичної* компетенції є знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про особливості творення звуків та про фонетичні процеси; про голос, інтонацію, чергування звуків; знання фонетичної транскрипції і алфавіту та фонетичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні).

- мовленнєва компетенція - знання тематичної лексики, засобів вираження структурної організації тексту та лексичних засобів вираження комунікативної інтенції; здатність викладати свою думку німецькою мовою відповідно до запропонованих комунікативних завдань; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурного спілкування.

Діяльність студентів у Центрах компетентностей:

Практичні навички:

знати: сутність та зміст граматичних категорій німецької мови, їх типологію, класифікацію, сфери вживання;

вміти: вільно орієнтуватися у термінології з курсу; швидко наводити приклади; осмислено здійснювати переклад запропонованих термінів, тез; відмінювати граматичні категорії, обґрунтовувати особливості їх вживання.

Види робіт:

практичні заняття; самостійна робота; критичне та аналітичне домашнє читання; здійснення індивідуальної навчально-дослідної діяльності на основі підручників, інтернет-джерел та конспектів; індивідуальні та групові консультації із викладачами; дистанційна освіта з опорою на електронні навчальні курси із фахових дисциплін; студентська проектна діяльність; гурткова робота; участь у дебатах, дискусіях тощо.

Практичні компетентності: забезпечити володіння студентами термінологією, ключовими поняттями теоретичної граматики німецької мови; ознайомити студентів із основними напрямками розвитку сучасної

німецької граматики; сформувати готовність до подальшої самостійної роботи з опанування теоретичних основ німецької мови.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання та розуміння:

усіх граматичних явищ німецької мови та новітніх лінгвістичних теорій та їх інтерпретацій; основних лексичних, фразеологічних, фонетичних, словотворчих, морфологічних та синтаксичних норм сучасної німецької мови; основних способів аналізу, опису та інтерпретації явищ німецької мови.

Застосування знань та розуміння: оволодіння знанням основних розділів сучасної німецької літературної мови з дотриманням стилістичних, лексичних, орфоепічних та граматичних норм; успішного володіння німецькою мовою для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування.

Формування суджень: забезпечити засвоєння студентами системи знань та практичних навичок з фонетики, лексики та граматики німецької мови; ознайомити студентів із основними напрямками розвитку сучасної німецької мови; готовність до постійного самовдосконалення у процесі опанування теоретичних та практичних аспектів німецької мови.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

№	Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
		Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	МК	Індивідуальні
Змістовий модуль I. Морфологія німецької мови							
I.	Морфологія: ключові поняття. Частина мови. Артикль: види та особливості вживання. Іменник: типологія. Граматичні категорії	4	2	2			

	іменника.						
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 1. Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
2.	Іменник: система відмінювання (сильна, слабка, жіноча, множинна). Утворення множини іменників. Визначення роду іменника.	4	2	2			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 2. Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
3.	Дієслово: Граматичні категорії дієслова. Синтаксична класифікація (повнозначні, допоміжні, особові, безособові, зворотні, перехідні та неперехідні). Семантична класифікація дієслів. Морфологічна класифікація дієслів.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 3. Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
	Модульна контрольна робота № 1	2				2	
4.	Дієслово: Поняття часу у німецькій мові: теперішній, минулий розмовний, минулий писемний, давньоминулий, майбутній. Творення часових форм дієслів. Афіксація дієслів. Категорія стану дієслів: варіації пасивних конструкцій. Категорія виду дієслів: творення умовного та наказового способу. Інфінітивні та дієприслівникові та	6	2	4			

	дієприкметникові сполуки.						
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 4 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
5.	Прикметник: система відмінювання та ступені порівняння. Прислівник: типологія та вживання. Займенник: типи та відмінювання.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 5 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
6.	Числівник: вживання кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови: прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 6 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
	Модульна контрольна робота № 2	2				2	
Разом		60	12	20	24	4	
Змістовий модуль 2. Синтаксис німецької мови							
7.	Синтаксис німецької мови: типологія речень (розповідні, питаньбні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні).	4	2	2			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 7 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
8.	Просте речення: підмет, присудок, додаток, обставина, означення.	4	2	2			

	Порядок слів у простому реченні.						
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 8 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
9.	Складне речення: типи зв'язку. Порядок слів у складному реченні.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 9 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
	Модульна контрольна робота № 3	2				2	
10.	Складносурядне речення: типи та особливості творення.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 10 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
11.	Складнопідрядне речення: суб'єктні та об'єктні речення, підрядні означальні, часу, причини.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 11 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
12.	Складнопідрядне речення: підрядні речення умови, допусту, мети, модальності, протиставлення.	6	2	4			
<i>с/р</i>	<i>Вивчення термінологічного мінімуму з теми 12 Підготовка до практичних занять.</i>	4			4		
	Модульна контрольна робота № 4	2				2	

	Разом	60	12	20	24	4	
	Разом за навчальним планом	120	24	40	48	8	

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Морфологія німецької мови.

Лекція 1. Морфологія: ключові поняття. Частина мови. Артикль: види та особливості вживання артикля. Іменник: типологія. Граматичні категорії іменника.

Основні поняття теми: означений, неозначений артикль, іменники (абстрактні, конкретні), відмінювання, рід, число, відмінок, однина, множина.

Загальна характеристика іменника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі частин мови, функції в реченні. Класифікація іменників за субкатегоріальними значеннями та її граматична характеристика. Морфологічне й синтаксичне значення субкласів іменників.

Категорії іменника. Суто граматичні категорії відмінювання іменника: категорія числа та категорія відмінку. Категорія відмінку: її значення та структура; синонімія відмінків; синтаксичне значення та функції відмінків.

Категорія означеності /неозначеності: значення категорії та артикль як засіб вираження категорії означеності/неозначеності; інші засоби вираження означеності /неозначеності. Слова з функціями артикля. Індивідуалізуюче та генералізуюче значення іменника.

Класифікаційна ознака іменника - категорія граматичного роду: її структура, формальні показники, граматичне значення; семантична вмотивованість (невмотивованість) граматичного роду; стилістичне використання граматичного роду.

Література: основна – 1,3; додаткова –1,4.

Лекція 2. Іменник: система відмінювання (сильна, слабка, жіноча, множинна). Утворення множини іменників. Визначення роду іменника.

Основні поняття теми: типи відмінювання іменників, особливості утворення множини іменників

Число: сутність; значення; форми вираження; лексична база категорії числа, причини лексичних обмежень; вмотивовані та невмотивовані обмеження.

Проблема типів відмінювання іменників. Зв'язок категорії числа й відмінку. Значення роду для відмінювання іменників. Характеристика типів відмінювання іменників (сильна, слабка, жіноча, перехідна групи). Особливості відмінювання власних та географічних назв.

Визначення роду іменників за граматичною формою та семантичним значенням. Рід складних іменників, скорочень. Іменники з подвійним родом. Омонімізація.

Література: основна – 1,3; додаткова –1,4.

Лекція 3. Дієслово: Граматичні категорії дієслова. Синтаксична класифікація (повнозначні, допоміжні, особові, безособові, зворотні, перехідні та неперехідні). Семантична класифікація дієслів. Морфологічна класифікація дієслів.

Основні поняття теми: повнозначні дієслова, допоміжні дієслова, особові дієслова, безособові дієслова, зворотні дієслова, перехідні та неперехідні дієслова.

Загальна характеристика дієслова як граматичного класу слів: місце в системі класів слів, функції в реченні.

Синтаксична класифікація дієслів: суб'єктні та об'єктні, транзитивні й інтранзитивні; нові синтаксичні класифікації, пов'язані з теорією валентності.

Класифікація дієслів за характером дії; відсутність граматичної категорії виду в німецькій мові; поняття аспекту дієслова.

Категорія репрезентації: особові й неособові форми дієслова; місце неособових форм у системі класів слів. Неособові (іменні) форми дієслова: інфінітив, його види, дієслівні та іменні ознаки, функції, субстантивація інфінітива; дієприкметники (партицип I; партицип II), дієслівні й іменні особливості, функції, лексичні обмеження дієприкметників у ролі означень, ад'єктивація та субстантивація дієприкметників.

Семантично-функціональна класифікація: дієслова із значенням діяльності, процесу, стану та їх субкласифікація; дієслова повнозначні, допоміжні, функціональні, копулятивні, модальні дієслова.

Морфологічна класифікація: стандартні (слабкі) і нестандартні (всі інші); співвідношення стандартних і нестандартних дієслів; різні принципи субкласифікації сильних дієслів сучасної німецької мови.

Література: основна – 1,3; додаткова – 3,4.

Лекція 4. Дієслово: Поняття часу у німецькій мові: теперішній, минулий розмовний, минулий писемний, давньоминулий, майбутній. Творення часових форм дієслів. Афіксація дієслів. Категорія стану дієслів: варіації пасивних конструкцій. Категорія виду дієслів: творення умовного та наказового способу. Інфінітивні та дієприслівникові та дієприкметникові сполуки.

Основні поняття теми: дієслово, афіксація, категорія часу, класифікація, теперішній час, минулий розмовний час, минулий писемний час, давньоминулий час, майбутній час. Активний стан дієслова, пасивний стан

дієслова, пасив-процес, пасив-результат, наказовий спосіб, інфінітив, дієприкметниковий та дієприслівниковий зворот.

Категорія часу. Значення категорії часу, її співвідношення з понятійною категорією часу; абсолютне й відносне значення часу. Форми вираження часових значень. Опозиції в системі часових форм. Транспозиції часових форм; контекстуальні та системні синоніми форм часу; багатозначність форм; функції часових форм.

Граматична категорія стану. Сучасні інтерпретації категорії стану. Значення та форми категорії: актив, пасив з дієсловом *werden*, статив (дієслово *sein* та партиципII), рефлексив. Значення категорії стану як синтаксичної конверсії трансформації. Тричленний, двочленний пасив, безсуб'єктна форма. Співвідношення агенсу і пацієнсу та синтаксичних суб'єкта та об'єкта. Лексична база категорії стану: дефектність парадигми та її причини. Тлумачення проблеми стативу. Полепасивності.

Граматична категорія способу, її місце в полі модальності. Опозитивна структура категорії способу, значення форм способу. Транспозиція членів опозитивного відношення; випадки нейтралізації опозиції. Характеристика трьох членів категорії способу: індикатив, кон'юктив I (презентні форми) і кон'юктивII (претеритальні форми), їх значення та сферивживання; імператив, його парадигма, функціонування, конкурентні форми, лексичні обмеження імперативу.

Література: основна – 1,2; додаткова – 3,4.

Лекція 5. Прикметник: система відмінювання та ступені порівняння. Прислівник: типологія та вживання. Займенник: типи та відмінювання.

Основні поняття теми: прикметник, ступінь порівняння, прислівник, займенник.

Загальна характеристика прикметника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі класів слів, функції в реченні. Семантико-структурні класи прикметника (якісні та відносні) і їх субкласи. Синтаксична класифікація прикметника. Проблема короткої та повної форми.

Граматичні категорії прикметника. Категорія ступенів порівняння як спеціальна граматична категорія прикметника; її семантика і структура; лексична база; способи утворення порівняльного та вищого ступеню; абсолютне та відносне вживання протичленів опозиції категорії ступенів порівняння; їх транспозиція.

Категорії числа і відмінку прикметників у порівнянні з граматичними категоріями іменника; функції закінчень; рід прикметників; типи відмінювання прикметників.

Загальна характеристика прикметника як граматичного класу слів: категоріальне значення, місце в системі класів слів, функції в реченні. Семантико-структурні класи прикметника (якісні та відносні) і їх субкласи. Синтаксична класифікація прикметника. Проблема короткої та повної форми.

Граматичні категорії прикметника. Категорія ступенів порівняння як спеціальна граматична категорія прикметника; її семантика і структура; лексична база; способи утворення порівняльного та вищого ступеню; абсолютне та відносне вживання протичленів опозиції категорії ступенів порівняння; їх транспозиція.

Категорії числа і відмінку прикметників у порівнянні з граматичними категоріями іменника; функції закінчень; рід прикметників; типи відмінювання прикметників.

Література: основна – 1,2; додаткова – 3,4.

Лекція 6. Числівник: вживання кількісних та порядкових числівників. Службові частини мови: прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.

Основні поняття теми: числівник, прийменник, сполучник, заперечення, частка, вигук.

Класифікація числівників у німецькій мові: кількісні та порядкові. Прийменники. Розподіл прийменників за відмінюванням: прийменники знахідного відмінку, прийменники родового відмінку, прийменники давального відмінку, прийменники подвійного відмінку. Вживання прийменників у реченні. Сполучники німецької мови: субординовані та координовані сполучники. Поняття сурядності та підрядності. Заперечення, частки та вигуки німецької мови. Класифікація та вживання.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 2,4.

Змістовий модуль II. Синтаксис німецької мови.

Лекція 7. Синтаксис німецької мови: типологія речень (розповідні, питаньбні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні).

Основні поняття теми: розповідні, питаньбні, спонукальні, складносурядні, складнопідрядні речення.

Синтаксис як вчення про словоформу в потоці мовлення, словосполучення, речення, надфразу єдність, граматичні особливості тексту. Речення як основна одиниця синтаксису. Поняття синтаксичної парадигми. Поняття синтаксичного зв'язку та його види; сфери функціонування предикативних відношень підрядності, сурядності.

Синтаксичні граматичні категорії, їх види і співвідношення з морфологічними граматичними категоріями.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 3,4.

Лекція 8. Просте речення: підмет, присудок, додаток, обставина, означення. Порядок слів у простому реченні.

Основні поняття теми: підмет, присудок, додаток, обставина, означення.

Речення як номінативно-комунікативна одиниця - головна одиниця синтаксису; номінативний, комунікативний і прагматичний аспект речення;

семантична структура речення як сукупність номінативного значення та окремих комунікативно-прагматичних категорій речення; речення та мовленнєвий акт; прямі й непрямі мовленнєві акти; співвідношення понять "речення" і "висловлювання"; співвідношення словосполучення, речення, надфразної єдності.

Предикативність як основна ознака речення; різні тлумачення речення; вербоцентрична та суб'єктно-предикатна концепція речення; категорії речення: модальність, темпоральність, аффірмативність, негативність; двоскладове, односкладове та фразеологізоване речення; головні ознаки німецького речення.

Моделювання речення: поняття моделі речення; моделювання на основі вербоцентричної та суб'єктно-предикатної теорії речення; моделіформально-морфологічні та семантичні; відношенняміжцими моделями; вплив субкатегоріальної семантики слівна реалізацію моделі речення.

Парадигма у синтаксисі: поняття синтаксичної парадигми; парадигма простого речення.

Класифікація простих речень за різними критеріями: розповідні, питальні, наказові, окличні; нейтральні та емоційно забарвлені; поширені та непоширені; повні і неповні; дієслівні та іменні; особові, загально-особові, неозначено-особові, безособові; стверджувальні та заперечні; засоби вираження заперечення - явні та латентні.

Література: основна – 1, 3; додаткова – 2, 4.

Лекція 9. Складне речення: типи зв'язку. Порядок слів у складному реченні.

Основні поняття теми: підрядний та сурядний типи зв'язку.

Складне речення як цілісна семантико-синтаксична одиниця; синтаксичний статус конститuentів складного речення; поняття цілісного та елементарного речення.

Види складного речення: складносурядне та складнопідрядне; синтаксичні зв'язки між конститuentами складних речень.

Література: основна – 1, 2; додаткова – 1, 2.

Лекція 10. Складносурядне речення: типи та особливості творення.

Основні поняття теми: складносурядне речення, єднальні, протиставні, причиннові, допустові типи.

Складносурядне речення (паратаксис): складносурядні речення і послідовність простих речень, їх різниця; роль інтонації та пунктуації в оформленні складносурядного речення; семантика відношень між елементарними реченнями в складносурядному комплексі; семантичні типи складносурядних речень і засоби їх зв'язку; порядок слів.

Література: основна – 1, 2; додаткова – 3, 4.

Лекції 11-12. Складнопірядне речення: суб'єктні та об'єктні речення, пірядні означальні, пірядні речення часу, причини, умови, допусту, пірядні речення мети, модальності, протиставлення.

Основні поняття теми: пірядні означальні, пірядні речення часу, причини, умови, допусту, пірядні речення мети, модальності, протиставлення.

Складнопірядне речення (гіпотаксис). Особливості синтаксичного зв'язку між головними та пірядними реченнями; автосемантів та синсемантів (формальна і семантична); головної і пірядної частини речення; ознаки пірядного речення; засоби зв'язку між елементарними реченнями; кореляти; традиційна класифікація пірядних речень за різними критеріями: за місцем пірядної частини по відношенню до головної; за засобом зв'язку; за семантикою та синтаксичною функцією.

Література: основна – 1, 4; додаткова – 2,3.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Морфологія німецької мови

Заняття 1-2. Вживання артиклів і іменників у німецькій мові.

План:

1. Das Substantiv.
2. Bedeutungsgruppen der Substantive.
3. Das Genus der Substantive.
4. Das Genus der Substantive nach der Bedeutung.
5. Das Genus der Substantive nach der Form.
6. Der Numerus der Substantive.
7. Der Singular.
8. Der Plural.
9. Die Deklination der Substantive.
10. Starke Deklination.
11. Schwache Deklination (n-Deklination).
12. Die weibliche Deklination.
13. Die Deklination der Personennamen.
14. Die Deklination der geographischen Namen.
15. Die Deklination der substantivierten Verben, Adjektive und Partizipien.
16. Der Artikel.
17. Gebrauch des Artikels.
18. Der bestimmte Artikel.
19. Der unbestimmte Artikel.
20. Der Nullartikel (Das Fehlen des Artikels).
21. Verschmelzung des Artikels mit einer Präposition.

Література: основна –1(С.36-58); додаткова –2.

Заняття 3-6. Вживання дієслів у німецькій мові.

План:

1. Die Wortarten.
2. Das Verb.
3. Morphologische Unterscheidung der Verben.
4. Finite und infinite Verbformen.
5. Die Bildung der Verbformen.
6. Trennbare und untrennbare Verben.
7. Syntaktische Unterscheidung der Verben.
8. Vollverben und Hilfsverben.
9. Personliche und unpersonliche Verben.
10. Reflexive Verben.
11. Reziproke Verben.
12. Transitive und intransitive Verben.
13. Transitive und intransitive Verben.
14. Semantische Unterscheidung der Verben.
15. Die Tempora.
16. Das Präsens.
17. Das Präteritum.
18. Das Perfekt.
19. Das Plusquamperfekt.
20. Das Futur I.
21. Das Futur II.
22. Die Zeitenfolge.
23. Das Genus des Verbs.
24. Das Vorgangspassiv.
25. Das Zustandspassiv.
26. Der Modus.
27. Der Indikativ.
28. Der Konjunktiv.
29. Der Imperativ.
30. Der Infinitiv.
31. Das Partizip.
32. Das Partizip I .
33. Das Partizip II.

Література: основна –1(С.7-36); додаткова –1.

Заняття 7-8. Вживання прикметників, прислівників та займенників у німецькій мові.

План:

1. Das Adjektiv.

2. Die Deklination des Adjektivs.
3. Die starke Deklination.
4. Die schwache Deklination.
5. Die gemischte Deklination.
6. Besonderheiten der Deklination.
7. Die Komparation des Adjektivs.
8. Das Adverb.
9. Die Klassifikation des Adverbs.
10. Das Pronomen.
11. Das Personalpronomen.
12. Das Demonstrativpronomen.
13. Das Possessivpronomen.
14. Das Reflexivpronomen.
15. Das Reziprokpronomen.
16. Das Interrogativpronomen.
17. Das Indefinitpronomen.
18. Das Relativpronomen.
19. Das Pronomen es .

Література: основна –1(С.58-77); додаткова –3.

Заняття 9-10. Вживання службових частин мови.

План:

1. Das Zahlwort.
2. Die Kardinalzahlen.
3. Die Ordinalzahlen.
4. Die Bruchzahlen.
5. Die Gattungszahlen.
6. Die Vervielfältigungszahlen.
7. Die Einteilungszahlen.
8. Die Praposition.
9. Die Konjunktion.
10. Koordinierende Konjunktionen.
11. Subordinierende Konjunktionen.
12. Die Negation .
13. Die Partikeln.
14. Die Interjektion.

Література: основна –1(С.77-91); додаткова –4.

Змістовий модуль 2. Синтаксис німецької мови

Заняття 11-13. Прості речення у німецькій мові.

План:

1. Der Satz
2. Satzarten

3. Aussagesatz
4. Aufforderungssatz
5. Fragesatz
6. Satzformen
7. Der einfache Satz
8. Das Pradikat
9. Das Subjekt
10. Das Objekt
11. Die Adverbialbestimmung
12. Das Attribut
13. Die Stellung der Satzglieder
14. Die Stellung der nominalen und pronominalen Satzglieder
15. Adversativsatz

Література: основна –1(С. 91-98); додаткова –1.

Заняття 14-15. Складносурядні речення у німецькій мові.

План:

1. Der zusammengesetzte Satz
2. Die Satzverbindung
3. Satzstellung

Література: основна –1(С. 98-101); додаткова –2.

Заняття 16-20. Складнопідрядні речення у німецькій мові.

План:

1. Das Satzgefuge
2. Einteilung der Nebensatze
3. Subjektsatz
4. Objektsatze
5. Attributsatz
6. Temporalsatze
7. Kausalsatz
8. Konditionalsatze
9. Konsekutivsatz
10. Konzessivsatz
11. Finalsatz
12. Modalsatz

Література: основна –1 (С.101-108); додаткова –3.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	6	6
Відвідування практичних занять	1	10	10	10	10
Робота на практичному занятті	10	10	100	10	100
Виконання завдань для самостійної роботи	5	15	30	15	30
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
Разом	-	-	196	-	196
Максимальна кількість балів: 392					
Розрахунок коефіцієнта: 3,92					

6.2. Завдання для самостійної роботи студента та критерії її оцінювання

Вивчення термінологічного мінімуму з теми. Студентам у межах курсу пропонується самостійно скласти **термінологічний глосарій** та вивчити його напам'ять. Кількість термінів до 300 слів. Загальна кількість балів за це завдання становить 30 балів.

Вимоги до термінологічного глосарію:

- терміни подавати у алфавітному порядку;
- розподілити терміни у відповідності із темами, що вивчаються;
- позначати артикль та множину іменників;
- зазначити переклад терміну українською мовою в дужках;
- тлумачення терміну зазначити німецькою мовою.

Die Wortarten. Das Verb.	Das Substantiv. Bedeutungsgruppen	Das Adverb. Die Klassifikation des Adverbs.	Der einfache Satz. Das Pradikat.
-----------------------------	--------------------------------------	--	-------------------------------------

Morphologische Unterscheidung der Verben. Finite und infinite Verbformen. Die Bildung der Verbformen. Trennbare und untrennbare Verben. Syntaktische Unterscheidung der Verben. Vollverben und Hilfsverben. Personliche und unpersonliche Verben. Reflexive Verben. Reziproke Verben. Transitive und intransitive Verben. Semantische Unterscheidung der Verben. Die Tempora. Das Präsens. Das Präteritum. Das Perfekt. Das Plusquamperfekt. Das Futur I. Das Futur II. Die Zeitenfolge. Das Genus des Verbs. Das Vorgangspassiv Das Zustandspassiv Das Partizip. Das Partizip I. Das Partizip II.	der Substantive. Das Genus der Substantive. Das Genus der Substantive nach der Bedeutung. Das Genus der Substantive nach der Form. Der Numerus der Substantive. Der Singular. Der Plural. Die Deklination der Substantive. Starke Deklination. Schwache Deklination (n-Deklination). Die weibliche Deklination. Die Deklination der Personennamen Die Deklination der geographischen Namen. Die Deklination der substantivierten Verben, Adjektive und Partizipien. Der Modus. Der Indikativ. Der Konjunktiv. Der Imperativ. Der Infinitiv. Besonderheiten der Deklination. Die Komparation des Adjektivs.	Das Pronomen. Das Personalpronomen. Das Demonstrativpronomen. Das Possessivpronomen. Das Reflexivpronomen. Das Reziprokpronomen. Das Interrogativpronomen. Das Indefinitpronomen. Das Relativpronomen. Das Pronomen es. Das Zahlwort. Die Kardinalzahlen. Die Ordinalzahlen. Die Bruchzahlen. Die Gattungszahlen. Die Vervielfältigungszahlen Die Einteilungszahlen. Die Präposition. Die Konjunktion. Koordinierende Konjunktionen. Subordinierende Konjunktionen. Die Negation. Die Partikeln. Die Interjektion. Der Satz. Verschmelzung des Artikels mit einer Präposition. Das Adjektiv. Die Deklination des Adjektivs. Die starke Deklination. Die schwache Deklination. Satzarten. Aussagesatz. Aufforderungssatz. Fragesatz. Satzformen.	Das Subjekt. Das Objekt. Die Adverbialbestimmung. Das Attribut. Die Stellung der Satzglieder. Die Stellung der nominalen und pronominalen Satzglieder. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzverbindung. Satzstellung. Das Satzgefüge. Einteilung der Nebensätze. Subjektsatz. Objektsätze. Attributsatz. Temporalsätze. Kausalsatz. Konditionalsätze. Konsekutivsatz. Konzessivsatz. Finalsatz. Modalsatz. Adversativsatz. Der Artikel. Gebrauch des Artikels. Der bestimmte Artikel. Der unbestimmte Artikel. Der Nullartikel (Das Fehlen des Artikels). Die gemischte Deklination.
--	---	---	---

Самостійна робота студентів також передбачає підготовку до практичних занять, а саме, вивчення теоретичного мінімуму за таким планом:

1. Артикль. Форми, функції та вживання в німецькій мові. Artikel. Formen, Funktionen und Gebrauch im Deutschen.
2. Іменник. Відміни іменників. Deklinationen der Substantive.
3. Іменник. Рід іменників. Substantiv. Das Geschlecht der Substantive. Множина іменників. Substantiv. Pluralbildung der Substantive.
4. Прикметник. Відмінювання прикметників. Adjektiv. Deklinationen der Adjektive. Ступені порівняння прикметників. Komparation der Adjektive im Deutschen.
5. Займенник. Види та відмінювання займенників. Pronomen. Typen und Deklinieren der Pronomen.
6. Прийменник. Види прийменників. Präpositionen. Typen der Präpositionen.
7. Числівник. Класифікація та вживання числівників німецької мови. Zahlwort in der

- deutschen Sprache. Klassifikation und Gebrauch.
8. Прислівник. Класифікація та вживання прислівників німецької мови. Adverb in der deutschen Sprache. Klassifikation und Gebrauch.
 9. Система часових форм дієслова. Das System der Zeitformen im Deutschen: Präsens, Perfekt, Imperfekt, Plusquamperfekt, Futur I.
 10. Форми та вживання дієслів німецької мови у пасивному стані. Formen und Gebrauch der Passivkonstruktionen im Deutschen.
 11. Номінальні форми дієслів. Інфінітивні конструкції німецької мови. Die Nominalformen des Verbs. Benutzung der Infinitivformen in der deutschen Sprache.
 12. Номінальні форми дієслів. Вживання дієприкметників та дієприслівників у німецькій мові. Die Nominalformen des Verbs. Verwendung der Partizipien im Deutschen.
 13. Умовний спосіб дієслів першої сфери використання. Творення та вживання. Konjunktiv I. Formen und Benutzung in der deutschen Sprache.
 14. Умовний спосіб дієслів другої сфери використання. Творення та вживання. Konjunktiv II. Formen und Benutzung in der deutschen Sprache.
 15. Просте речення. Типи речень. Порядок слів у простому реченні. Der einfache Satz: Aussagesatz, Fragesatz, Aufforderungssatz. Stellung der Nebenglieder des Satzes.
 16. Неозначено-особові та безособові речення. Die unbestimmt-persönlichen Sätze mit dem Pronomen man und die unpersönlichen Sätze.
 17. Складне речення. Складносурядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzreihe. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache.
 18. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Objektsatz, Kausalsatz, Temporalsatz.
 19. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Finalsatz, Attributsatz, Bedingungsatz.
 20. Складне речення. Складнопідрядне речення. Типи та вживання в німецькій мові. Der zusammengesetzte Satz. Satzgefüge. Arten und Verwendung in der deutschen Sprache: Konzessivsatz, Vergleichsatz, Konsekutivsatz.

За кожен опрацьовану тему із поданого переліку студенту зараховується 5 балів. Загальна кількість балів за це завдання становить 30 балів.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

За планом передбачено написання трьох модульних контрольних робіт, з них:

МК 1. Тестування (25 запитань, кожна правильна відповідь оцінюється у один бал). Зразок тестового завдання:

1. Was für Disziplin untersucht die Gestaltveränderung der Wörter, die Flexionsformen (Konjugation und Deklination) und die Wortarten?
 - a) Syntax
 - b) Morphologie
 - c) Lexikologie
 - d) Stilistik
2. Wie verwendet im Satz das Verb?
 - a) als Prädikat

- b) als Subjekt
- c) als Adverbialbestimmung
- d) als Objekt

3. Welche Wortarten sind nicht flektierbar, nur manche werden gesteigert?

- a) Adjektiv
- b) Substantiv
- c) Numeralie
- d) Adverb

4. Was für ein Wortart bedeutet Empfindungen, Gefühle, Stellungnahmen?

- a) Interjektion
- b) Verb
- c) Partikel
- d) Artikel

5. Was für ein Wortart bedeutet Verhältnisse, Beziehungen ?

- a) Partikel
- b) Artikel
- c) Präposition
- d) Verb

6. Was für ein Wortart modifiziert die Bedeutung einer Aussage ?

- a) Partikel
- b) Artikel
- c) Präposition
- d) Verb

7. Was für ein Wortart stellt Verbindung, Einleitung, Unterordnung dar?

- a) Partikel
- b) Zahlwort
- c) Konjunktion
- d) Adverb

8. Was bezeichnet das Verb?

- a) Tätigkeiten
- b) Zustände
- c) Beziehungen
- d) Vorgänge

9. Wie heißen flektierte oder konjugierte (gebeugte) Verbformen ?

- a) Infinitive
- b) Partizipien
- c) Infinite Verbformen
- d) Finite Verbformen

10. Nennen Sie alle Kategorien des Verbs!

- a) Person
- b) Zahl
- c) Kasus
- d) Zeit
- e) Komparation
- f) Genus
- g) Modus

11. Welche Verben ändern den Stammvokal nicht?

- a) starke

- b) schwache
- c) gemischte
- d) weibliche

12. Wie heißen die Verben, die den Inhalt eines anderen Verbs näher bestimmen?

- a) Reziproke
- b) Hilfsverben
- c) Modalverben
- d) Reflexivverben

13. Welche Verben bilden ihr Präteritum nicht durch Anhängen von **-te** an den Stamm, sondern durch Stammvokalwechsel?

- a) Starke
- b) Schwache
- c) Hilfsverben
- d) Vollverben

14. Nennen Sie die untrennbare Präfixe!

- a) auf-, in -, zu-, zurück-, von-, ein -
- b) über-, unter-, mit-, durch-, um-,los-
- d) be-, ge-, er-, zer-, ver-, emp-, ent-, miss-

15. Wie heißen die Verben, die eine lexikalische Bedeutung haben und alleine das Prädikat bilden können?

- a) Hilfsverben
- b) Persönliche
- c) Vollverben
- d) Unpersönliche

16. Welche Verben werden zur Bildung der Zeitformen, zum Ausdruck der Modalität sowie des Genus des Verbs, des Passives, verwendet?

- a) Hilfsverben
- b) Persönliche
- c) Vollverben
- d) Unpersönliche

17. Welche Verben nennt man die Verben, die in allen drei Personen gebraucht werden können?

- a) Hilfsverben
- b) Persönliche
- c) Vollverben
- d) Unpersönliche

18. Welche Verben nennt man die Verben, die im Allgemeinen mit **es** verbunden werden?

- a) Hilfsverben
- b) Persönliche
- c) Vollverben
- d) Unpersönliche

19. Welche Verben sind solche, bei denen die Person, die vom Objekt bezeichnet wird, identisch ist mit der Person des Subjekts?

- a) Reflexive
- b) Reziproke
- c) Transitive
- d) Intransitive

20. Welche Verben sind solche, bei denen ein Wechselverhältnis zwischen A und B ausgedrückt wird?

- a) Reziproke

- b) Reflexive
- c) Intransitive
- d) Transitive

21. Welche Verben sind solche, bei denen ein Akkusativobjekt stehen kann, das im Passiv zum Subjekt wird?

- a) Reflexive
- b) Transitive
- c) Reziproke
- d) Intransitive

22. Welche Verben sind solche, die entweder keine weitere Ergänzung – außer dem Subjekt – bei sich haben (absolute Verben), als auch solche, die noch mindestens eine weitere Ergänzung benötigen, damit der Satz grammatisch korrekt ist (relative Verben).

- a) Reziproke
- b) Transitive
- c) Reflexive
- d) Intransitive

23. Welche Verben bezeichnen eine Veränderung, die sich am Subjekt vollzieht, einen Prozess, einen Vorgang, einen Ablauf, den das Subjekt an sich selbst erfährt?

- a) Zustandverben
- b) Vorgangsverben
- c) Tätigkeitsverben
- d) Aktionsarten

24. Welche Verben werden ein Zustand, ein Bestehen, ein Sein, ein Beharren, eine Lage, etwas Bleibendes, etwas sich nicht Veränderndes bezeichnet?

- a) Zustandsverben
- b) Aktionsarten
- c) Tätigkeitsverben
- d) Vorgangsverben

25. Nennen Sie Tempora, die im Deutschen existieren!

- a) Konjunktiv
- b) Präsens
- c) Infinitiv
- d) Präteritum
- e) Perfekt
- f) Partizip
- g) Plusquamperfekt
- h) Passiv
- i) Futur I,
- j) Futur II

МК.2. Тестування (25 запитань, кожна правильна відповідь оцінюється у один бал). Зразок тестового завдання:

1. Was für Wortart ist eine veränderliche nominale Wortart und bezeichnet Dinge, Lebewesen, abstrakte Begriffe, wie Gefühle, Eigenschaften, Zustände, Vorgänge, Beziehungen usw?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel

- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

2. Unter welcher Substantivart versteht man ein Substantiv, das etwas Gegenständliches bezeichnet? z.B.: Mann, Frau, Tisch, Auto, München, Johann Wolfgang von Goethe

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

3. Welche Substantivart bezeichnen Personen, Tiere, Pflanzen oder Gegenstände als Gattung sowie jedes einzelne Element dieser Gattung?

z.B.: Mensch, Bär, Flugzeug, Tisch, Blume

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

4. Welche Substantivart bezeichnet Lebewesen, Gegenstände oder Ideen, die nur einmal vorkommen und damit unverwechselbar sind, also bestimmte einzelne oder einmalige Menschen, Tiere, Pflanzen, Länder, Städte, Berge, Seen, Meere, Schiffe, Institutionen, geistige und kulturelle Schöpfungen?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

5. Welche Substantivart bezeichnet Masse- oder Materialbezeichnungen?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

6. Unter welcher Art der Substantiv versteht man ein Substantiv im Singular, mit dem eine Mehrzahl gleichartiger Lebewesen oder Dinge bezeichnet wird?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

7. Was für Arten sind Substantive, die nicht Gegenständliches, sondern Ideen, Gedanken, und Begriffe benennen?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen

- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

8. Unter dem Genus (Pl.: die Genera; auch grammatisches Geschlecht) eines Substantivs versteht man seine Zugehörigkeit zu den Maskulina, Feminina oder Neutra.

- a) Ja
- b) Nein

9. Das Merkmal der schwachen Deklination ist die Endung -(e)s im Genitiv Singular. Zur starken Deklination gehören die meisten Maskulina und alle Neutra (außer das Herz).

- a) Ja
- b) Nein

10. Alle Substantive der starken Deklination sind maskulin. Außer im Nominativ Singular steht in allen Kasus die Endung -(e)n. Im Plural steht nie ein Umlaut.

- a) Ja
- b) Nein

11. Zur Plural - Deklination gehören alle Feminina. Das Merkmal der Deklination ist das Fehlen der Endungen in allen Kasus im Singular:

- a) Ja
- b) Nein

12. Bei weiblichen Deklination werden alle Substantive gleich dekliniert. Sie erhalten im Dativ die Endung -(e)n außer den Substantiven mit dem Plural auf -n und -s:

- a) Ja
- b) Nein

13. Was für Wortart stimmt mit dem Substantiv, dessen Begleiter er ist, im Genus, Numerus und Kasus überein?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

14. Wort, mit dem man Lebewesen, Dinge und Begriffe, Zustände, Vorgänge und Tätigkeiten charakterisieren kann, nennt man

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

15. Mit der Grundstufe des Adjektivs wird entweder die Eigenschaft eines Lebewesens, Gegenstandes, Gedankens ausgedrückt oder gesagt, dass zwei oder

mehr Lebewesen, Gegenstände, Gedanken im Hinblick auf eine Eigenschaft, Qualität gleich sind.

- a) Ja
- b) Nein

16. Der Superlativ drückt Ungleiches aus: normalerweise zwei, im Einzelfall auch mehr Lebewesen, Gegenstände, Gedanken sind im Hinblick auf eine Qualität oder Eigenschaft unterschiedlich. Entweder handelt es sich um ein Mehr oder ein Weniger. Die Vergleichspartikel lautet als.

- a) Ja
- b) Nein

17. Mit dem Komparativ, der Meist- oder Hochstufe, wird ausgedrückt, dass von mindestens drei Wesen, Dingen u. a. einem der höchste Grad einer Eigenschaft, eines Merkmals zukommt.

- a) Ja
- b) Nein

18. Was für Wortarten (auch Umstandswörter genannt) bezeichnen die Umstände eines Geschehens?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

19. Verbinden Sie Benennungen mit Beispiele!

1. Die Lokaladverbien	
2. Die Temporaladverbien	
3. Die Modaladverbien	
4. Die Kausaladverbien	
5. Die Pronominaladverbien	

a) *darauf, darin, woran usw.*

b) *jetzt, morgen, soeben, einstmals, heute, vormittag, seinerzeit, ehemals, augenblicklich, gerade, nun*

c) *anders, anstandslos, automatisch, eilends, ergeben, freiwillig, gern, glattweg, irgendwie, nebenbei, rundheraus, rundweg, so, umsonst, unverzüglich, vergebens*

d) *allerdings, also, andernfalls, daher, dann, demnach, demzufolge, dennoch, deshalb, deswegen, doch, folglich, infolgedessen, insofern, jedenfalls, mithin, schlimmstenfalls, seinetwegen, somit, sonst, trotzdem, ungeachtet dessen, warum, weshalb, weswegen*

e) *hier, da, dort, draußen, drinnen, oben, unten, rechts, links, vorn, hinten, innen, außen, nirgends, nirgendwo, irgendwo, allseits, überall, mittendrin, obenauf, wo, drüben, drunten*

20. Was für Wortart ist eine veränderliche nominale Wortart und bezeichnet Dinge, Lebewesen, abstrakte Begriffe, wie Gefühle, Eigenschaften, Zustände, Vorgänge, Beziehungen usw?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb

- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

21. Unter welcher Substantivart versteht man ein Substantiv, das etwas Gegenständliches bezeichnet? z.B.: Mann, Frau, Tisch, Auto, München, Johann Wolfgang von Goethe

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

22. Welche Substantivart bezeichnen Personen, Tiere, Pflanzen oder Gegenstände als Gattung sowie jedes einzelne Element dieser Gattung?

z.B.: Mensch, Bär, Flugzeug, Tisch, Blume

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

23. Welche Substantivart bezeichnet Lebewesen, Gegenstände oder Ideen, die nur einmal vorkommen und damit unverwechselbar sind, also bestimmte einzelne oder einmalige Menschen, Tiere, Pflanzen, Länder, Städte, Berge, Seen, Meere, Schiffe, Institutionen, geistige und kulturelle Schöpfungen?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

24. Welche Substantivart bezeichnet Masse- oder Materialbezeichnungen?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

25. Unter welcher Art der Substantiv versteht man ein Substantiv im Singular, mit dem eine Mehrzahl gleichartiger Lebewesen oder Dinge bezeichnet wird?

- a) Konkreta
- b) Abstrakta
- c) Gattungsnamen
- d) Eigennamen
- e) Stoffnamen
- f) Sammelnamen

МК.3. Тестування (25 запитань, кожна правильна відповідь оцінюється у один бал). Зразок тестового завдання:

1. Was für Wortart ist eine veränderliche Wortart, die das Substantiv vertritt oder Begleitet?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

2. Personalpronomen sind Wörter, die stellvertretend für Substantive stehen und Personen, Dinge oder Abstrakta bezeichnen.

- a) Ja
- b) Nein

3. Possessivpronomen weisen genauer auf eine Person oder Sache hin als der bestimmte Artikel und werden auch beim Sprechen stärker betont.

- a) Ja
- b) Nein

4. Das Demonstrativpronomen gibt an, zu wem eine Person oder wem eine Sache gehört, d. h. wer der Besitzer ist.

- a) Ja
- b) Nein

5. Reflexipronomen stellen zusammen mit dem reflexiven Verb eine Verbindung her, bei der vom Objekt ein Rückbezug auf das Subjekt erfolgt.

- a) Ja
- b) Nein

6. Das Interrogativpronomen einander drückt eine wechselseitige Handlung aus. Es ist undeclinierbar und wird in Verbindung mit Präpositionen gebraucht: miteinander, voneinander, aneinander, aufeinander, zueinander, auseinander u. a.

- a) Ja
- b) Nein

7. Unter den Rezipropronomen versteht man die Wörter, die einen Fragesatz einleiten: welcher, welche, welches, welche; welcher, welche; was für ein, was für eine, was für ein, was für eine; wer, was

- a) Ja
- b) Nein

8. Indefinitpronomen haben eine allgemeine und unbestimmte Bedeutung. Sie werden gebraucht, wenn man ein Lebewesen, ein Ding nicht näher bezeichnen will oder kann, wenn man eine begrenzte Menge, ein begrenztes Maß unbestimmt ausdrücken will.

- a) Ja
- b) Nein

9. Relativpronomen sind: der, die, das; welcher, welche, welches; wer, was.

- a) Ja
- b) Nein

10. Was für Wortarten bezeichnet eine bestimmte oder unbestimmte Anzahl von Wesen bzw?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

11. Kardinalzahlen bezeichnen eine exakte, zählbare Menge oder Anzahl von Personen oder anderen Lebewesen, Gegenständen oder Abstrakta.

- a) Ja
- b) Nein

12. Man unterscheidet folgende Ordinalzahlen: einfache: eins, vier, zehn; zusammengesetzte: vierunddreißig, einhundertzwanzig; abgeleitete: dreißig, achtzig; Kombinationen: vier Milliarden, sechs Billionen usw.

- a) Ja
- b) Nein

13. Ordinalzahlen legen eine bestimmte Stelle, einen bestimmten Fixpunkt in einer geordneten und zählbaren Reihe von Personen oder Gegenständen fest. Aufgrund dieser Eigenschaft treten sie überwiegend im Singular auf, selten im Plural.

- a) Ja
- b) Nein

14. Bruchzahlen werden gebildet, indem ein Artikel vorangestellt und an die Kardinalzahlen das Suffix -t- bzw -st- + e angehängt wird

- a) Ja
- b) Nein

15. Die Bruchzahlen bezeichnen Teile vom Ganzen. Sie bestehen aus Zahler und Nenner.

- a) Ja
- b) Nein

16. Vervielfältigungszahlen bezeichnen eine bestimmte oder unbestimmte Anzahl von Lebewesen oder Gegenständen innerhalb einer Gattung. Sie werden gebildet durch Anhängen des Suffixes -erlei an die entsprechende Kardinalzahl:

zwei + -erlei = zweierlei, neun + -erlei = neunerlei

- a) Ja
- b) Nein

17. Gattungszahlen bezeichnen die Anzahl der Lebewesen oder Gegenstände, die in einer bestimmten Ordnung vorhanden sind. Sie können attributiv und prädikativ verwendet werden. Sie werden durch Anhängen des Suffixes -fach an die entsprechende Kardinalzahl gebildet: zweifach, achtfach, dreifach, hundertfach

- a) Ja
- b) Nein

18. Einteilungszahlen gliedern die Abfolge von Punkten innerhalb einer bestimmten Ordnung. Sie werden durch Anhängen des Suffixes -ns an die Ordinalzahl gebildet: erstens, drittens, zehntens

- a) Ja
- b) Nein

19. Was für Wortarten haben die Aufgabe, das von ihnen abhängende Wort an ein anderes anzuknüpfen und die Art des Verhältnisses (Raum, Zeit, Grund, Ziel usw.) zwischen dem in beiden Wörtern Genannten auszudrücken. Sie fügen Satzglieder in den Satz ein?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

20. Was für Wortarten dienen dazu, Wörter, Wortgruppen oder Sätze miteinander zu verbinden? Sie sind ihrer Form nach unveränderlich.

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

21. Verbinden Sie Arten der Konjunktionen und Beispiele!

1. kopulativ	
2. kausal	
3. alternativ	
4. adversativ	
5. konkretisierend	

- a) aber, doch, sondern
- b) das heißt
- c) oder, beziehungsweise, entweder ... oder,
- d) denn
- e) und, sowie, sowohl ... als auch, nicht nur ... sondern auch, weder... noch

Antwort:

- kopulativ: und, sowie, sowohl ... als auch, nicht nur ... sondern auch, weder... noch
- kausal: denn
- alternativ: oder, beziehungsweise, entweder ... oder,
- adversativ: aber, doch, sondern

— konkretisierend: das heißt

22. Verbinden Sie Arten der subordinierenden Konjunktionen und ihre Beispiele!

1. kausal:	
2. konsekutiv	
3. konditional	
4. konzessiv	
5. modal	
6. temporal	
7. vergleichend	
8. restriktiv	
9. adversativ	
10. final	

- a) dass, so dass, als dass, ohne dass
- b) obgleich, obwohl, obzwar, wenn auch, wenngleich, ungeachtet
- c) indem, dadurch ... dass
- d) als, wie, so ... wie, als ob / wenn
- e) außer dass, nur dass, soviel, soweit / insoweit
(als), sofern / insofern (als)
- f) während
- g) weil, da, zumal, um so ... als
- h) damit, dass
- i) wenn, ehe, bevor, falls, sofern, au.er wenn
- j) als, seit(dem), während, sobald, solange, sooft, nachdem, bevor,
bis, ehe, wenn, kaum dass

Die subordinierenden Konjunktionen können aufgrund ihrer Verwendung in unterschiedliche Gruppen eingeteilt werden:

- kausal: weil, da, zumal, um so ... als
- konsekutiv: dass, so dass, als dass, ohne dass
- konditional: wenn, ehe, bevor, falls, sofern, au.er wenn
- konzessiv: obgleich, obwohl, obzwar, wenn auch, wenngleich, ungeachtet
- modal: indem, dadurch ... dass
- temporal: als, seit(dem), während, sobald, solange, sooft, nachdem, bevor,
bis, ehe, wenn, kaum dass
- vergleichend: als, wie, so ... wie, als ob / wenn
- restriktiv (einschränkend): außer dass, nur dass, soviel, soweit / insoweit
(als), sofern / insofern (als)
- adversativ: während
- final: damit, dass

23. Was für Wortarten sind unflektierbare Wortarten, die die Bedeutung einer Aussage modifizieren?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv

- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

24. Was für Wortarten sind Lautgebilde, mit denen Empfindungen und Aufforderungen ausgedrückt oder Laute nachgeahmt werden?

- a) Substantiv
- b) Adjektiv
- c) Adverb
- d) Präposition
- e) Interjektion
- f) Artikel
- g) Partikel
- h) Pronomen
- i) Konjunktion
- j) Zahlwort

МК.4. Тестування (25 запитань, кожна правильна відповідь оцінюється у один бал). Зразок тестового завдання:

Kontrolle 4: JA oder Nein?

1. Gegenstand der Syntax (Satzlehre) ist der Bau, die Struktur von Sätzen.
2. Der Aufforderungssatz dient zur Äußerung eines realen oder behaupteten Sachverhalts.
3. Der Aussagesatz drückt eine Bitte, eine Aufforderung oder einen Befehl eines Sprechers aus.
4. Entscheidungsfragen ermitteln den gesamten Inhalt eines Sachverhalts, nicht nur einen Teil dessen. Das finite Verb steht an der Satzspitze.
5. Ergänzungsfragen ermitteln Teile eines Sachverhalts eines Satzes, die unbekannt sind. Das Finitum steht an der zweiten Stelle, vor ihm steht ein Fragewort.
6. Die die Struktur des Satzes bestimmende Verbform im einfachen Satz bezeichnen wir als Subjekt.
7. Das Prädikat ist ein Satzglied, das das Wesen oder Ding nennt, über das etwas ausgesagt wird.
8. Objekte sind notwendige nominale Satzglieder im Prädikat. Anzahl und Art der Objekte richten sich nach dem Verb.
9. Das Genitivobjekt ist eine Ergänzung im Genitiv. Es antwortet auf die Frage wessen?
10. Das Akkusativobjekt ist eine Ergänzung im Dativ und antwortet auf die Frage wem?
11. Das Dativobjekt bezeichnet eine Person oder eine Sache, die von einer Tätigkeit oder Handlung betroffen ist. Es antwortet auf die Frage wen / was?
12. Das Präpositionalobjekt ist ein Objekt mit einer bestimmten, vom Verb geforderten Präposition:
13. Unter Adverbialbestimmung (Umstandsbestimmung) versteht man ein Satzglied, das die Umstände eines Geschehens näher bestimmt.
14. Attribute sind nähere Bestimmungen zu Substantiven, Pronomen, Adjektiven und Adverbien. In erweiterten Sätzen gibt es folgende Erscheinungsformen des
15. Attributs.
16. Die Teilsätze sind nicht aneinander gereiht, sondern ineinander gefügt. Man spricht dann von einem Satzgefüge (Subordination, Hypotaxe).
17. Objektsatz ist ein Nebensatz, der an der Stelle eines Subjekts steht.
18. Subjektsätze sind Nebensätze, die an der Stelle von Objekten stehen. Sie treten auf als dass-Sätze, ob-Sätze und w-Sätze.

19. Unter einem Attributsatz versteht man einen Nebensatz in der Rolle eines Attributs. Diese Sätze werden fast nur mit Relativpronomen (der, welcher) oder Relativadverbien (wie, wo) eingeleitet.
20. Relativsätze sind Nebensätze, die durch die Pronomen der, die, das, welcher, welche, welches, wer, was bzw. durch die Adverbien wodurch, worüber, wo, wohin, woher, von wo aus usw. eingeleitet werden und in der Rolle eines Attributes oder eines selbstständigen Satzgliedes stehen.
21. Temporalsätze sind Nebensätze, die Angaben zur Zeit machen. Sie werden durch als, bevor, bis, ehe, nachdem, seitdem, sobald, solange, sooft, während, wenn eingeleitet.
22. Konditionalsätze sind Nebensätze, die den Grund für das im Hauptsatz genannte Geschehen angeben. Zwischen dem Haupt- und Nebensatz besteht ein Begründungsverhältnis. Als Anschlussmittel für diese Sätze dienen weil, da, zumal, zumal da.
23. Kausalsätze sind Nebensätze, die die Bedingung nennen, unter der das im Hauptsatz genannte Geschehen eintritt, sich vollzieht. Im Allgemeinen wird dieser Satz durch Konjunktionen wenn, falls, sofern eingeleitet.
24. Konsekutivsätze sind Nebensätze, die die Folge des im Hauptsatz genannten Sachverhaltes nennen. Sie werden mit den Konjunktionen dass, so dass, als dass, verneint ohne dass eingeleitet. Vor dass steht im Hauptsatz immer ein so als Korrelat.
25. Konzessivsätze sind Nebensätze, die eine Einräumung, einen Gegengrund zu dem im Hauptsatz genannten Geschehen angeben, der aber nicht ausreicht, um die Geltung des Geschehens im Hauptsatz außer Kraft zu setzen. Die Konjunktionen sind obwohl, obgleich, obschon, wenn ... auch, auch wenn, selbst wenn, ungeachtet.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Здійснюється підрахунок зароблених балів студентом у межах курсу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Der Begriff der Morphologie. Klassifikation der Wortarten im Deutschen.
2. Morphologische Unterscheidung der Verben. Finite und infinite Verbformen.
3. Die Bildung der Verbformen: schwache Verben, starke Verben und Modalverben.
4. Trennbare und untrennbare Verben.
5. Syntaktische Unterscheidung der Verben. Vollverben und Hilfsverben, persönliche und unpersönliche Verben.
6. Syntaktische Unterscheidung der Verben. Reflexive Verben und Reziproke Verben. Transitive und intransitive Verben.
7. Die Tempora im Deutschen. Präsens, Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt und Futur I.
8. Das Genus des Verbes: Passivkonstruktionen im Deutschen.
9. Das Modus des Verbs: Indikativ, Konjunktiv I und Konjunktiv II.
10. Der Imperativ. Die Infinite und Partizipien im Deutschen.
11. Das Substantiv im Deutschen. Die Bedeutungsgruppen der Substantive.
12. Das Genus der Substantive nach der Bedeutung und nach der Form.
13. Der Numerus der Substantive: Singular und Plural.

14. Die Deklination der Substantive: starke, schwache, weibliche, Deklination im Plural, Deklination der Personennamen und geographischen Namen.
15. Der Artikel im Deutschen. Arten, Gebrauch und Deklination.
16. Das Adjektiv. Allgemeines. Die Deklination des Adjektivs: starke, schwache, gemischte.
17. Die Komparation des Adjektivs: Positiv, Komparativ und Superlativ.
18. Das Adverb im Deutschen. Die Klassifikation des Adverbs.
19. Das Pronomen im Deutschen: Personalpronomen, Demonstrativpronomen, Possesivpronomen, Reflexivpronomen, Rezipropronomen, Interrogativpronomen, Identifikativpronomen, Relativpronomen und Pronomen es.
20. Das Zahlwort. Die Kardinalzahlen, Ordinalzahlen, Bruchzahlen, Gattungszahlen.
21. Die Präposition. Die Präposition mit einem Kasus. Semantische Gliederung der Präposition.
22. Die Konjunktion: Koordinierende und Subordinierende Konjunktionen im Deutschen.
23. Die Negation, der Partikel und die Interjektion im Deutschen. Bildung und Gebrauch.
24. Der einfache Satz im Deutschen. Satzarten: Aussagesätze, Fragesätze, Aufforderungsätze.
25. Die Satzformen: Prädikat, Subjekt, Objekt, Adverbialbestimmung, Attribut. Die Stellung der Satzglieder.
26. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzverbindung und Satzstellung.
27. Die Satzgefüge. Die Einteilung der Nebensätze.
28. Die Subjektsätze, Objektsätze, Modalsätze und Attributsätze.
29. Die Temporalsätze, Kausalsätze und Konditionalsätze.
30. Die Konsekutivsätze, Konzessivsätze, Finalsätze, Adversativsätze.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична картка дисципліни (див. додаток 1)

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

1. Kurze Deutsche Grammatik. S. GIRDENIENE, V. VAITEKUNIENE: Mokymo priemone I kurso studentams germanistams, VILNIAUS PEDAGOGINIS UNIVERSITETAS. - 2001, S- 124.
2. Абрамов Б.А. Теоретическая грамматика немецкого языка: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений/Б.А. Абрамов; под ред. Н.Н. Семенюк, О.А. Радченко, Л.И. Гришаевой.-М.: Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. - 286 с.
3. Євгененко Д.А. Практична граматики німецької мови: Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 456с.
4. Соколова Н. Б. Справочник по грамматике немецкого языка: Учеб. пособие. – М.: Просвещение, 1999. – 544с.

Додаткова

1. Гузар І.Ю. Граматика сучасної німецької мови (Морфологія). Підручник для факультетів і відділів іноземних мов університетів та педагогічних інститутів (німецькою мовою). – «Радянська школа», 1956, - 147 с.
2. Herzog A. Deutsche idiomatische Wendungen für Ausländer: Eine Auswahl mit Beispiele. – VEB Verlag enzyklopädie Leipzig, 1983. – S. 175.
3. Walter Jung. Grammatik der deutsche Sprache. – VEB Bibliographische Institut Leipzig. – 1968. – S.518.
4. Паремская Д. А. Немецкая грамматика (немецкий язык): Учеб. пособие. – Мн.: Выш. шк., 1999. – 390с.